RAADSVOORSTEL

Onderwerp Budget Rekenkamer Duiven, Doesburg en Westervoort 2026

Zaak- & documentnr. : Z/25/142788/201711908 **Opsteller** : drs. W.R. Bosch
Griffier Duiven

Portefeuillehouder : Klankbordgroep Rekenkamer Duiven, Doesburg en Westervoort

Afdeling : Griffie **Telefoon** : 06-22806697

Samenvatting
Gemeenten zijn verplicht een Rekenkamer in te stellen. De gezamenlijke Rekenkamer van Doesburg, Westervoort en Duiven is ingesteld in 2018. Om met voldoende regelmaat (kwantiteit) onderzoeken te kunnen blijven doen die ook kwalitatief op niveau zijn dient het budget voor de Rekenkamer aangepast te worden. Met goede onderzoeken kan de rekenkamer als een krachtig en effectief instrument van de raden functioneren. In 2023 is het budget deels verhoogd, maar inmiddels blijkt dat de toenmalige verhoging niet langer volstaat.

Beslispunten
De raad besluit:
1. De jaarlijkse gemeentelijke bijdrage per 1 januari 2026 te verhogen van € 0,75 per inwoner naar € 1,00 per inwoner op basis van het inwonertal op 1 januari 2026;
2. De vergoeding voor onderzoek per 1 januari 2026 te verhogen van € 75,- per uur naar € 100,- per uur en elke 4 jaar te indexeren;
3. De financiële gevolgen van deze maatregelen verwerken in de samenwerkingsovereenkomst gezamenlijke rekenkamer Duiven, Doesburg en Westervoort 2023 en in de voorjaarsnota 2026.

Aanleiding
De gemeenschappelijke rekenkamer werkt sinds begin 2018 met een budget van €0,50 per inwoner. In 2023 is het budget verhoogd naar € 0,75 per inwoner. Het werkbudget en de vastgestelde vergoeding voor de leden van de Rekenkamer lagen en liggen nog steeds ruim onder het marktconforme tarief. De rekenkamer geeft september 2025 het signaal dat een budgetverhoging nodig is om kwalitatief goede onderzoeken te kunnen (blijven) doen.
Voorzitter R. Janssen van de Rekenkamer heeft de Klankbordgroep geïnformeerd over de omstandigheid dat de prijzen van externe bureaus zijn gestegen. Gelet op deze prijzen is er onvoldoende budget om jaarlijks een onderzoek uit te voeren. De (onderzoeks)markt is krap. In het uitvoeren van het lopende onderzoek (2025) - kosten ongeveer € 40.000 - waren aanvankelijk twee bureaus geïnteresseerd. Vanwege het budget is er één bureau voortijdig afgehaakt. De voorzitter van de Klankbordgroep heeft laat weten dat er bij de leden van de Klankbordgroep in principe steun is voor dit voorstel.
Het signaal van de Rekenkamer wordt gestaafd door:
- het advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur (“goede ondersteuning, sterke democratie”);
- het onderzoek van BZK/NVRR (Inspiratiekaders effectieve invulling lokale rekenkamers);

- het onderzoeksrapport BZK/Sira (“Zicht op raads- en statenondersteuning”, dat in 2024 in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties).

Planning
Het verdient volgens de Klankbordgroep de voorkeur om het voorstel in januari 2026 en uiterlijk februari op de agenda van de raden te hebben. Indien de raden akkoord gaan start de budgetverhoging vanaf 2026 (zo nodig met terugwerkende kracht).

Beoogd effect
Het creëren van de juiste voorwaarden en werkomstandigheden op basis waarvan de Rekenkamer goed kan functioneren. De rekenkamer functioneert goed als zij voor de gemeenteraden kwalitatief goede onderzoeken kunnen uitvoeren naar de doelmatigheid, rechtmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentebestuur. De rekenkamer kan zo een krachtig instrument van de gemeenteraad zijn om (met name) de controlerende taak uit te voeren.

Argumenten
1. Breed gedragen landelijk onderzoek schrijft een bijdrage van € 1,30 per inwoner voor.
Er is onderzoek gedaan door bureau CVCEI samen met bureau Berenschot naar professionalisering van de lokale rekenkamers. Hier zijn kaders voor opgesteld waarin ook heldere richtlijnen staan voor budget. Dit onderzoek is breed gedragen door te werken met een klankbordgroep met daarin het Ministerie van Binnenlandse zaken, de Vereniging voor Nederlandse gemeenten, de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden en de Vereniging van griffiers. Op basis van dit onderzoek is per grootte van gemeentes gekeken waar gemiddeld behoefte aan is wat betreft onderzoeken en de kosten hiervan. Op basis van dit onderzoek wordt geconcludeerd dat een gemeente van 50.000 inwoners minimaal een bedrag van €1,30 per inwoner vereist om haar basisfuncties effectief te kunnen uitoefenen en zo de raad bij te staan.
In 2023 is getracht om met een budgetverhoging van € 0,50 naar € 0,75 voorzichtig de nood te ledigen maar de Rekenkamer concludeert dat dit budget inmiddels niet langer toereikend is. Achteraf bezien had in 2023 misschien direct moeten worden verhoogd tot de landelijke *norm*. Echter, een verhoging van € 0,75 naar € 1,30 ineens is begrotingstechnisch een behoorlijk grote stap. Om deze reden wordt voorgesteld om vooralsnog te verhogen van € 0,75 naar € 1,00 per inwoner.

2. *Uurtarieven worden meer marktconform.*
Aan de orde is het uurtarief voor de leden van de rekenkamer die ze aan onderzoek besteden: het zelf uitvoeren van een onderzoek of uren besteed in de begeleiding van een onderzoek door een extern onderzoeksbureau. De ervaring met Flextender leert dat uurtarieven zijn gestegen. Het huidige tarief is niet langer marktconform voor onderzoekers waardoor een verhoging wordt voorgesteld.

Financiële paragraaf
Concreet zou de budgetverhoging voor wat betreft de bijdrage per inwoner het volgende betekenen per gemeente (cijfers CBS inwonertal oktober 2025):

Gemeente	Huidig	2026
Westervoort	€ 11.208	€ 15.205
Doesburg	€ 8.277	€ 11.125
Duiven	€ 18.709	€ 24.942

Het vastgestelde budget wordt opgenomen in de voorjaarsnota 2026 en vervolgens structureel verwerkt in de begroting.

Intergemeentelijke samenwerking
De gemeenteraden Doesburg, Westervoort en Duiven hebben sinds 2018 een gezamenlijke rekenkamer welke onderzoeken uitvoert voor de drie gemeenteraden. De voorgestelde budgetwijziging moet door de drie gemeenteraden worden vastgesteld.

Bijlagen
Raadsbesluit
BZK/NVRR - Inspiratiekaders effectieve invulling lokale rekenkamers
ROB - Goede ondersteuning, sterke democratie
BZK/Sira - Tussenrapport Zicht op raads- en statenondersteuning

Klankbordgroep Rekenkamer.

Voorzitter klankbordgroep Secretaris klankbordgroep